

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2024 alkaen

Ahall 21.12.2023 § 439
15456/02.05.00.00/2023

Valmistelija: Kari Janhonen
puh. 044 717 2078, kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi
laskutuspäällikkö Tiina Roininen, tiina.roininen(at)pshyvinvointialu.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut. Pohjois-Savon hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnasto sisältää sekä sosiaali- että terveydenhuollon maksut. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992) ja asiakasmaksuasetukseen (912/1992).

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädetään palvelujen enimmäismaksuista. Hyvinvointialue voi päättää, että palvelusta ei peritä maksua tai maksu on pienempi kuin laissa on säädetty. Osa palveluista on lailla säädetty maksuttomaksi. Joidenkin palvelujen maksuja sääntelevät asiakasmaksulain yleisperiaatteet (asiakasmaksulaki 2 §), jolloin palvelusta perittävä maksu voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädettyjen asiakasmaksujen enimmäismäärät ja asiakasmaksukaton euromäärä on sidottu asiakasmaksulainsäädännössä säädetysti kansaneläkeindeksiin. Lisäksi työeläkeindeksiin on sidottu pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaan vähimmäiskäyttövaran määrä; sekä jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen yhteisöllisen asumisen tulosidonnaisen asiakasmaksun määrittämisessä käytettävät tulorajat (ts. euromäärät, joita ei huomioida lakisääteisesti maksua määritettäessä asiakkaan tulona).

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädettyt asiakasmaksujen enimmäiseuromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin tai työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Valtioneuvosto on antanut 23.11.2023 asetuksen (STM/2023/11) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen muuttamisesta, mikä korottaa asiakasmaksuasetuksessa säädettyjen asiakasmaksujen enimmäismääriä 1.1.2024 alkaen noin 10 %.

Lisäksi Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut 23.11.2023 ilmoituksen asiakasmaksulaissa säädettyjen kansaneläkeindeksiin sidottujen asiakasmaksujen enimmäiseuromääristä (korotus noin 10 %) ja työeläkeindeksiin (korotus noin 5,7 %) sidottujen vähimmäiseuromäärien ja tulorajojen euromääristä.

Työeläkeindeksikorotuksen 5,7 % vuoksi pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon lakisääteinen vähimmäiskäyttövara nousee 167 eurosta/kk 182 euroon/kk; pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien lakisääteinen käyttövara puolestaan 112 eurosta/kk 122 euroon/kk. Lisäksi jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun asiakasmaksun määrittämisessä huomioitavat lakisääteiset tuloajat tulevat korottamaan työeläkeindeksikorotuksen vuoksi (esim. yhden henkilön taloudessa tuloajat ennakoidusti nousisi 598 eurosta 653 euroon.

Asiakasmaksukaton euromäärä nousee 692 eurosta 762 euroon kalenterivuodessa, mikä tasaa asiakkaille asiakasmaksuista aiheutuvaa taloudellista kuormitusta.

Asetuksen mukaisia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja tarkistetaan pääsääntöisesti kahden vuoden välein.

Asiakasmaksujen osalta tarkistuksia voidaan tehdä lainsäädännön muuttuessa.

Esityslistan liitteenä:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2024 alkaen
- Huojennusohje 2024

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ja huojennusohjeen liitteiden mukaisesti.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Asiakasmaksujen korotus on välttämätöntä koska kustannustaso on merkittävästi noussut.

Toimivallan peruste hallintosääntö 35 § kohta 8

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ja huojennusohjeen liitteiden mukaisesti.

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Maria Huttunen oli läsnä kokouksessa asian esittelyn ajan klo 11.30 - 11.35.

Hannu Kokki teki esityksen, että:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi, että asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut

peritään saman suuruisina kuin vuonna 2023, ja että myös mahdollisuus huojennukseen ja vapautukseen pidetään vuoden 2023 kaltaisena.

Kati Ähman, Veijo Tirkkonen ja Laura Meriluoto kannattivat Hannu Kokin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava vastaesitys, suoritetaan asiassa äänestys.

Äänestyksessä JAA on pohjaesitys ja EI Hannu Kokin vastaesitys.

Äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

JAA-ääniä: 9

EI-ääniä: 4

JAA-ääniä antoivat: Merja Rautiainen, Markku Rossi, Karoliina Partanen, Annukka Ojala, Ilpo Kärkkäinen, Kari Ojala, Riitta Raatikainen, Markku Siponen, Aino Kanninen

EI-ääniä antoivat: Hannu Kokki, Kati Ähman, Laura Meriluoto, Veijo Tirkkonen

Päätökseksi tuli esittelijän pohjaesitys.

Äänestyspöytäkirja on liitteenä.